

Sygn. akt II K 373/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Lubaniu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSR Tulliusz Stabryn

Protokolant Małgorzata Łasecka

w obecności Prokuratora-

po rozpoznaniu w dniach 20.11.2015r., 24.02.2016r., 05.04.2016r. , 24.05.2016r. , 23.06.2016r., 22.08.2016r., 06.10.2016r., 08.12.2016r., 26.01.2017r., 08.06.2017r., sprawy karnej

1. E. G. (1) ur. (...) w L.

c. A. i T. zd. S.

oskarżonej o to, że:

1. w dniu 16 lipca 2014 roku w L. woj. (...), dokonała pomówienia W. Z. (1) za pośrednictwem portalu internetowego [www\(...\)](#) o zachowanie nieetyczne, co mogło narazić wymienionego pokrzywdzonego na utratę zaufania niezbędnego dla wykonywania czynności służbowych na stanowisku Członka Zarządu Powiatu (...) oraz poniżyć go w opinii publicznej,

tj. o czyn z art. 212 § 2 kk

2. w okresie przed 6 sierpnia 2014 roku w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, dokonała pomówienia za pośrednictwem bloga internetowego [http://\(...\)](#) W. Z. (1) o uprawiania działalności publicznej w sposób nieetyczny, lekceważący stosunek do ofiar katastrofy smoleńskiej, brak zainteresowania organizacją obchodów rocznicy katastrofy smoleńskiej co mogło narazić wymienionego pokrzywdzonego na utratę zaufania niezbędnego dla wykonywania czynności służbowych na stanowisku Członka Zarządu Powiatu (...) oraz poniżyć go w opinii publicznej,

tj. o czyn z art.. 212 § 2 kk

3. W dniu 15 lipca 2014 roku w L. woj. (...), dokonała znieważenia W. Z. (1) za pośrednictwem portalu społecznościowego [www\(...\)](#) poprzez zamieszczenie w swoim profilu tekstu pisanego wierszem, zawierającego określenia naruszające godność osobistą i dobre imię wymiotnego pokrzywdzonego, co mogło narazić wymienionego pokrzywdzonego na utratę zaufania niezbędnego dla wykonywania czynności służbowych na stanowisku Członka Zarządu Powiatu (...) oraz poniżyć go w opinii publicznej,

tj. o czyn z art. 212 § 2 kk

4. w dniach 10 stycznia 2015 roku, 11 stycznia 2015 roku, 22 stycznia 2015 roku, 28 stycznia 2015 roku oraz w dniu 23 lutego 2015 roku publicznie pomówiła W. Z. (1) na forach internetowych [www\(...\)](#), [www. \(...\)](#) oraz [www\(...\)](#) o takie postępowanie w postaci udziału w aferach, udziału w likwidacji placówki oświatowej we W. oraz udziału w utworzeniu w to miejsce nowej placówki oświatowej, w której zatrudniona została żona W. Z. (1) oraz o uzyskiwanie publicznych środków na prowadzenie prywatnej szkoły, które to postępowanie mogło narazić oskarżyciela prywatnego na utratę zaufania potrzebnego do sprawowania funkcji Wicestarosty Powiatu (...),

tj. o czyn z art. 212 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

5. W dniu 10 stycznia 2015 roku publicznie znieważyla W. Z. (1) na forum internetowym www(...) poprzez nazwanie go terrorystą,

tj. o czyn z art. 216 § 2 kk

2. W. Z. (1) ur. (...) w L.

s. B.

oskarżonego o to że:

6. w dniu 27 maja 2015 roku udzielając wywiadu Telewizji (...) oskarżył E. G. (1) o podjęcie akcji grupowej w celu zniszczenia jego i jego rodziny z zastosowaniem technik ataku grupowego oraz oskarżył ją o popełnienie wobec niego przestępstwa stalkingu,

tj. o czyn z art. 212 § 2 kk

7. w dniu 21 maja 2015 roku na antenie Radia (...) oskarżył E. G. (1), o to że jej wiersz pod tytułem (...) jest jednym z elementów zmasowanego i trwającego od lat ataku na jego osobę,

tj. o czyn z art. 212 § 2 kk

- I. uniewinnia oskarżoną E. G. (1) od popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w pkt 1 części wstępnej wyroku,
- II. na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 kpk umarza postępowanie w zakresie czynu opisanego w pkt 2 części wstępnej wyroku,
- III. uniewinnia oskarżoną E. G. (1) od popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w pkt 3 części wstępnej wyroku,
- IV. uniewinnia oskarżoną E. G. (1) od popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w pkt 4 części wstępnej wyroku,
- V. uniewinnia oskarżoną E. G. (1) od popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w pkt 5 części wstępnej wyroku,
- VI. uniewinnia oskarżonego W. Z. (1) od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt 6 części wstępnej wyroku,
- VII. uniewinnia oskarżonego W. Z. (1) od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w pkt 7 części wstępnej wyroku,
- VIII. na podstawie art. 632 pkt 1 kpk kosztami postępowania obciążą oskarżycieli prywatnych E. G. (1) i W. Z. (1),
- IX. na podstawie art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 633 kpk stwierdza, iż koszty zastępstwa procesowego ponosi każdą ze stron w zakresie poniesionych przez nią wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika w sprawie.

UZASADNIENIE

W. Z. (1) od wielu lat piastuje stanowisko Przewodniczącego Zarządu (...) w powiecie (...). Członkiem (...) była również E. G. (1). Na skutek wzajemnych animozji oraz walki wewnątrz partyjnej o prymat w powiecie (...), E. G. (1) została wykluczona z (...) w 2011 roku. Od tego momentu zaczęła publicznie krytykować na różnych forach internetowych działania polityczne i społeczne przeciwników politycznych, w tym W. Z. (1). Część jej wypowiedzi miała charakter ogólny i dotyczyła bieżących wydarzeń lokalnych i krajowych.

Dowód : zeznania świadka T. Z. k. 197-198;

wyjaśnienia oskarżonej E. G. k. 134-135, 197, 198;

wyjaśnienia oskarżonego W. Z. k. 134-136, 141, 166;

akta spraw PR w (...)Ds 234/15/D, 1Ds 551/15/D, 1Ds

231/15/D, 1Ds 913/14/D.

W dniu 16.07.2014 roku E. G. (1) na stronie www(...) umieściła wypowiedz dotyczącą karania członków partii politycznych poprzez wydalenie ich z jej struktur (załącznik nr 1). Zawarty w niej pogląd nie zwiera znamion pomówienia.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonej E. G. k. 134-135, 197, 198;

wyjaśnienia oskarżonego W. Z. k. 134-136, 141, 166;

zrzut ekranu - załącznik nr 1 k. 6.

W bliżej nieustalonym czasie E. G. (1) na stronie bloga internetowego [http://\(...\)](http://(...)) umieściła wypowiedzi dotyczących sytuacji wewnątrzpartyjnej (...) w powiecie (...) po przegranych wyborach samorządowych oraz dotyczące organizacji obchodów rocznicy katastrofy smoleńskiej (załączniki od 2 do 7). O treści tych wypowiedzi W. Z. (1) wiedział już co najmniej w dniu 6.04.2013 roku. W chwili składania prywatnego aktu oskarżenia przeciwko E. G. (1) w dniu 20.03.2015 roku, w którym zarzucił jej przestępstwo pomówienia z art. 212. § 2kk, w związku z ich treścią, nastąpiło przedawnienie ich karalności.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonej E. G. k. 134-135, 197, 198;

wyjaśnienia oskarżonego W. Z. k. 134-136, 141, 166;

zrzut ekranu - załącznik nr 1 k. 6;

opinia biegłego sądowego z zakresu informatyki k. 182-185.

W dniu 15.07.2014 roku E. G. (1) umieściła na swoim profilu na stronie www(...)tekst pisany wierszem pt. (...) odnoszący się do realiów realizacji obietnic przedwyborczych przez polityków. Kilka dni później umieściła kolejne utwór pt. (...). W. Z. (1) poczuł się urażony treścią przedmiotowych wierszy, czemu dał wyraz w wypowiedzi dla Radia (...) w dniu 21.05.2014 roku oraz udzielając wywiadu dla Telewizji (...) w dniu 27.05.2015 roku. W obu wypowiedziach oskarżył E. G. (1) o stalking oraz stosowania technik ataku grupowego w celu zniszczenia jego osoby oraz jego rodziny. Lektura wierszy nie pozwala na uznanie, iż zawierają one treści pomawiające osobę W. Z. (1). Trwający konflikt między stronami przeniesiony na forum publiczne nie daje również podstaw do uznania, iż wypowiedzi W. Z. (1) dla radia i telewizji stanowiły przestępstwo z art. 212 § 2 kk. Stanowiły one ripostę na wypowiedzi E. G. (1), które w jego ocenie i odczuciu godziły w jego dobre imię.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonej E. G. k. 134-135, 197, 198;

wyjaśnienia oskarżonego W. Z. k. 134-136, 141, 166;

zrzut ekranu - załączniki nr 9-10 k. 10-11;

2 płyty CD z zapisem audycji Radia (...)

k. 147-148.

W dniu 4.08.2014 roku W. Z. (1) dowiedział się o treści wypowiedzi podpisanej (...). W przeprowadzonym postępowaniu nie wykazano, iż treść wpisu pochodzi od E. G. (1), a nadto, że ma ona związek ze stawianymi jej zarzutami.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonej E. G. k. 134-135, 197, 198;

wyjaśnienia oskarżonego W. Z. k. 134-136, 141, 166;

zrzut ekranu - załącznik nr 8 k. 10;

opinia biegłego sądowego z zakresu informatyki k. 182-185.

W dniu 10.01.2015 roku E. G. (1) umieściła na swoim profilu na stronie www(...)wpis dotyczący przesłuchania w prokuraturze w sprawie wierszy (...) i (...) i związanych z tym przemyśleń. Sama wypowiedź nie zwiera treści pomawiających W. Z. (1). Wywołała ona jednak dyskusję, w której jedna z internutek podpisana (...) stwierdziła w trybie przypuszczającym, iż osobę urażoną twórczością E. G. (1) można by było przyrównać do zamachowców z P., bo jego zachowanie jest zamachem na wolność słowa. Stanowisko teje osoby w żaden sposób nie może obciążać osoby E. G. (1).

Dowód: wyjaśnienia oskarżonej E. G. k. 134-135, 197, 198;

wyjaśnienia oskarżonego W. Z. k. 134-136, 141, 166;

zrzut ekranu - załącznik nr 19-23 k. 96-99.

W dniach 10.01.2015 roku, 11.01.2015 roku, 22.01.2015 roku, 28.01.2015 roku oraz 23.02.2015 roku na stronach internetowych www(...), www(...) oraz www(...)Ewa Gutek nie umieściła żadnych wywodów dotyczących bezpośrednio W. Z. (1), które pomawiałyby jego osobę.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonej E. G. k. 134-135, 197, 198;

wyjaśnienia oskarżonego W. Z. k. 134-136, 141, 166;

zrzut ekranu - załącznik nr 9-17, 24, 27- 34, 40-45 k. 90-95, 100,

102-106;109-112.

Wypowiedzi umieszczone na stronie www(...) sporządzone przez internautę korzystającego z N. (...) nie były objęte pierwotnym ani rozszerzonym aktem oskarżenia, wobec czego nie stanowiły przedmiotu rozstrzygnięcia mniejszej sprawy. E. G. (1) oraz W. Z. (1) nie byli dotychczas karani.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonej E. G. k. 134-135, 197, 198;

wyjaśnienia oskarżonego W. Z. k. 134-136, 141, 166;

akta spraw PR w (...)Ds 234/15/D, 1Ds 551/15/D, 1Ds

231/15/D, 1Ds 913/14/D.

Oskarżeni nie przyznali się do popełnienia zarzucanych im czynów. Zarówno W. Z. (1) jak i E. G. (1) podnieśli, iż są uprawnieni do wypowiedzania własnych osądów, jednak krytyka przeciwnika debaty publicznej, a w takiej oboje uczestniczyli, godzi bezpośrednio w ich dobro prawem chronione.

Uważna lektura wypowiedzi E. G. (1), prowadzi do wniosku, że wszystkie zamieszczone wpisy mają charakter polemiki z aktualną działalnością W. Z. (1). Ich następstwem stały się wypowiedzi W. Z. (1) dotyczące stosowania przez E. G. (1) stalkingu czy wręcz stosowania technik ataku grupowego w celu zniszczenia jego wizerunku.

Zarówno w orzecznictwie Sądów Polskich jaki Europejskiego Trybunału Praw Człowieka podnosi się, iż swoboda wypowiedzi stanowi jeden z podstawowych fundamentów demokratycznego społeczeństwa i jeden z podstawowych

warunków jego rozwoju oraz samorealizacji jednostek. Wolność wypowiedzi znajduje zastosowanie nie tylko do „informacji” i „poglądów”, które są dobrze przyjmowane lub postrzegane jako nieszkodliwe lub obojętne, lecz także do tych wypowiedzi, które są obraźliwe, szokują lub przeszkadzają. Takie są wymogi pluralizmu, tolerancji i otwartości, bez których nie ma „społeczeństwa demokratycznego”. Oczywiście wolność ta podlega wyjątkom, które jednak muszą być interpretowane wąsko, a potrzeba zastosowania jakichkolwiek ograniczeń musi zostać przekonująco wykazana – Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 27.05.2014 roku 346/O.

Istota przedmiotowej sprawy sprowadziła się do oceny wypowiedzi oskarżonych pod kątem, czy stanowiły one dozwolone krytykę działalności pokrzywdzonych, czy też zawierały nieprawdziwe informacje mogące poniżyć je w opinii publicznej i narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska. Ustawodawca akcentuje, że poniżenie, o jakim mowa w art. 212 § 1 kk, nie jest poniżeniem subiektywnym, lecz poniżeniem "w opinii publicznej". Tak więc nie ma znaczenia to, jak odbiera określoną wypowiedź konkretny podmiot, w szczególności zaś czy czuje się tą treścią poniżony, lecz to, czy na takie poniżenie została ona narażona w opinii publicznej. Innymi słowy, czy opinia publiczna może uznać określone sformułowania za poniżające.

Pamiętać przy tym należy, że „Prawo do "krytyki" nie może być utożsamiane z prawem do "zniesławiania", a krytyczne oceny powinny być wyrażane w odpowiedniej formie, zwłaszcza gdy nie są wyrażane w sposób spontaniczny lub w toku szybkiej wymiany słów, a w sposób zaplanowany i przemyślany. Tak bowiem, jak każdy człowiek ma prawo do wolności wyrażania opinii, tak również każdy człowiek ma prawo do poszanowania swojego życia prywatnego i rodzinnego, a prawo do wolności wyrażania opinii zasadnie może podlegać ograniczeniom ze względu m.in. na ochronę dobrego imienia i praw innych osób.” – Wyrok Sądu Najwyższego Izba Karna z dnia 17.03.2015 roku w sprawie V KK 301/14, Legalis Numer 1213101.

„Inaczej należy traktować wolność słowa w sferze prywatnej, inaczej zaś w sferze życia publicznego. W tej ostatni zakres wolności słowa musi być szerszy, a osoby uczestniczące w życiu publicznym muszą liczyć się z krytyką, gdyż świadomie i w sposób nieunikniony wystawiają swe słowa i działania na reakcje społeczeństwa. Krytyka jako wkład w formę debaty publicznej, a zarazem kontrola osób sprawujących stanowiska publiczne jest niezbędna w demokratycznym państwie prawa...” - Postanowienie Sądu Najwyższego Izba Karna z dnia 28.08.2003 roku w sprawie III KK 246/03, Legalis Numer 91389.

Trafnie zauważa się również, iż w państwie prawa, wtedy, kiedy brak jest podstaw do wykazania, że jedynym lub podstawowym zamiarem działania jest zniesławienie, zachowanie realizujące prawo do krytyki w ogóle pozbawione jest cech bezprawności, a tym samym nie może być uznane za przestępstwo. „Bezwzględne egzekwowanie ochrony interesów jednostki, wynikającej z art. 212 § 1 KK oraz uznanie, że osoby pomawiane mają absolutne i niepodlegające ograniczeniom prawo do ochrony ze strony państwa, które reagować ma na pomówienia za pomocą prawa karnego byłoby niezasadne z punktu widzenia istoty społeczeństwa demokratycznego, w którym wolność wypowiedzi ma charakter fundamentalny” Postanowienie Sądu Najwyższego Izba Karna z dnia 5.06.2013 roku w sprawie III KK 387/12 Legalis Numer 692104.

Dogłębna lektura wpisów E. G. (1) objętych prywatnym aktem oskarżenia (zarzut 1 i 3 pierwotnego aktu oskarżenia), w tym jej twórczości literackiej pt. (...) oraz (...), nie pozwala na uznanie, iż granice dozwolonej krytyki zostały tu przekroczone, a zawarte tam sformułowania, choć może dla pokrzywdzonego niewybredne, dotyczą szeroko zakrojonej, między innymi postawą pokrzywdzonego, dysputy o sprawach społecznych i publicznych na szczeblu powiatu. Brak jest również podstaw do uznania, iż pierwowzorem „podmiotu lirycznego” miał być W. Z. (3). Utożsamianie się przez niego z bohaterem utworów jest jego subiektywnym odczuciem, do którego jest całkowicie uprawniony. Nie rodzi to jednak negatywnych skutków dla ich autora.

Uwadze Sądu nie mógł ująć również fakt, iż „...inne są kryteria dozwolonej krytyki i wolności słowa wobec osób pełniących funkcje publiczne. Osoby, które podjęły się wypełniać misję społeczną, muszą mieć z tego powodu tzw. „grubszą skórę” niż zwykły obywatel i być bardziej odporne na krytykę, również tę ocierającą się o dopuszczalne granice” - Wyrok Sądu Najwyższego Izby Karnej z dnia 16.10.2012 roku w sprawie V KK 391/11, Legalis Numer 546837.

W tym miejscu należy odnieść się do zarzutów rozszerzonego aktu oskarżenia (zarzut 4 i 5). W opisanych danych na wskazanych stronach internetowych trudno doszukać się wypowiedzi autorstwa E. G. (1). Pojedyncze wpisy nie tylko nie dotyczą bezpośrednio W. Z. (1), ale przede wszystkim nie zawierają żadnych treści mogących go pomówić lub poniżyć. Oskarżyciel w żaden sposób nie wykazał słuszności stawianego jej zarzutu publicznego pomówienia jego osoby na forach internetowych [www\(...\)](#), [www\(...\)](#) oraz [www\(...\)](#)

Niedopuszczalnym jest również, co uczynił oskarżyciel w zarzucie 5, przypisanie wypowiedzi innej osoby znanej z imienia i nazwiska, oskarżonej, tylko i wyłącznie dlatego, iż umieściła ona komentarz na profilu E. G. (1), na co ta nie miała żadnego wpływu.

Rozważając niniejszą sprawę należy odnieść się również do wątku (...) podnoszonego w trakcie postępowania sądowego, jak i postępowań prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Lubaniu. W ocenie Sądu dołączone do aktu oskarżenia zrzuty ekranu zawierające wypowiedzi internauty o N. (...) pozostają bez najmniejszego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a same w sobie nie stanowią przedmiotu oskarżenia. Przemawiają za tym dwie okoliczności. Żaden zarzut aktu oskarżenia przeciwko E. G. (1) nie dotyczył wypowiedzi umieszczonych na witrynie [www\(...\)](#) a sporządzonych przez osobę o N. (...). Po drugie daty wpisów nie odpowiadają ramom czasowym określonym w zarzutach aktu oskarżenia. Okoliczności te czynią je bezprzedmiotowymi dla tego postępowania.

Wskazane wyżej okoliczności legły u podstaw uniewinnienia oskarżonej E. G. (1) od zarzutów opisanych w pkt 1, 3, 4 i 5 aktu oskarżenia.

W zakresie zarzutu opisanego w pkt 2 wyroku Sąd umorzył postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 kpk, uznając, iż doszło do przedawnienia karalności.

Wbrew twierdzeniom W. Z. (1), o wskazanych wpisach E. G. (1), objętych treścią tego zarzutu wiedział on już co najmniej w dniu 6.04.2013 roku, co wynika z opinii biegłego sądowego z zakresu informatyki. Podkreślić przy tym należy, iż przesłuchana w charakterze świadka T. Z. (2), zeznała, iż wpisy były znane jej i mężowi na bieżąco, o ich części sama informowała męża, a o niektórych dowiadywała się od niego. Drugi ze świadków K. U. nie posiadała wiedzy o czasie zapoznania się W. Z. (1) z opiniami i twórczością E. G. (1). Stwierdzić zatem należy, iż zarzut opisany w pkt 2 aktu oskarżenia uległ przedawnieniu z dniem 6.04.2014 roku.

Analizując zapisy audycji Radia (...) oraz reportażu Telewizji (...), w których W. Z. (1) wypowiedział się odnośnie „działalności” E. G. (1), należy stwierdzić, iż słowa oskarżonego zabarwione są subiektywnymi odczuciami w związku niezrozumiałą i szeroko zakrojoną krytyką jego osoby i jego zachowań, jako osoby publicznej. Jednocześnie stanowią one część debaty pomiędzy stronami postępowania trwającą już kilka lat. Choć słowa te godzą bezpośrednio w E. G. (1) należy je ocenić w kategoriach dozwolonej krytyki, albowiem odnoszą się bezpośrednio do jej zachowań „wymierzonych” w jego odczuciu, w W. Z. (1). Skoro strony postępowania zdecydowały się na tego rodzaju polemikę i uczestniczą w niej dobrowolnie trudno uznać, iż ich wypowiedzi, będące przedmiotem niniejszej sprawy, wyczerpały znamiona przestępstw z art. 212 § 2 kk.

Powyższe rozważania legły u podstaw uniewinnienia W. Z. (1) od zarzutów określonych w pkt. 6 i 7 części wstępnej wyroku.

Bez większego znaczenia merytorycznego dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy były zeznania T. Z. (2), K. U., H. H. czy A. W.. Podniesione przez nich okoliczności wpływały jednak na obraz „publicznego” konfliktu między W. Z. (1), a częścią mieszkańców powiatu (...), w tym E. G. (1).

Stosownie do art. 632 pkt 1 kpk wobec uniewinnienia oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów jak również częściowego umorzenia postępowania z uwagi na przedawnienie karalności Sąd obciążył kosztami postępowania oskarżycieli prywatnych tj. W. Z. (1) i E. G. (1).

W świetle przepisów art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 633 kpk stosując zasadę słuszności, Sąd stwierdził, iż koszty zastępstwa procesowego ponosi każde ze stron w zakresie poniesionych przez nią wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika w sprawie.